

Svar på skriftligt spörsmål SSS 391/2025 rd

Svar på skriftligt spörsmål om situationen i Sudan

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 391/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Inka Hopsu /gröna m.fl.:

Hur tänker Finland och EU agera för att få fram tillräckligt humanitärt bistånd,

trygga den finansiering som biståndsorganisationerna har ett trängande behov av samt

för att stoppa den våldsamma krisen i Sudan och hitta
en långsiktig fredslösning för området?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I Sudan pågår en av världens värsta humanitära kriser och flyktingkriser, som har omfattande konsekvenser även för närländerna. Finland ger humanitärt bistånd till Gaza som en del av EU och nationellt genom partnerorganisationer.

Finland stödde Sudan 2025 genom att leverera 2 miljoner euro i humanitärt bistånd via Världslivsmedelsprogrammet WFP, 2 miljoner euro via FN:s flyktingorganisation UNHCR och 2 miljoner euro som regionalt bistånd via UNHCR till området kring Afrikas horn och de stora sjöarna (Burundi, Djibouti, Eritrea, Etiopien, Kenya, Rwanda, Somalia, Sydsudan, Sudan, Uganda och Tanzania). Humanitärt bistånd har också levererats via finländska medborgarorganisationer. Via Rädda Barnen har man under 2025 levererat 0,65 miljoner euro i humanitärt bistånd till Sudan och 0,6 miljoner euro via World Vision Nordic. EU:s totala stöd till krisen i Sudan uppgår för närvarande, år 2025, till 160 miljoner euro och till över 270 miljoner euro om man räknar med lindringen av konsekvenserna för grannländerna.

Finland söker metoder för att öka biståndet för att lindra den humanitära situationen i Sudan. Finland anser att det internationella samfundet måste aktivt söka sätt att lösa konflikten i Sudan,

skydda civila och förbättra tillgången till humanitärt bistånd. Finland har upprepade gånger vädjat till parterna i konflikten att fullgöra sina skyldigheter enligt internationell rätt, inklusive att skydda civila och humanitär biståndspersonal, samt säkerställa att humanitärt bistånd kan komma in snabbt och obehindrat i enlighet med internationell humanitär rätt. Finland gav den 10 november 2025 sitt stöd till den gemensamma deklarationen som fördömer Sudans grymheter och kränkningar av internationell humanitär rätt. Bland dem som understödde deklarationen fanns de flesta EU-medlemsstaterna och EU-kommissionen samt Australien, Nya Zeeland, Kanada, Storbritannien, Island, Norge och Schweiz. Internationella brottmålsdomstolen ICC undersöker misstänkta internationella brott i staden El Fasher. Det är viktigt att de som gjort sig skyldiga till de grövsta internationella brotten ställs till svars för sina gärningar. Finland är en stark anhängare av ICC.

EU har infört sanktioner på grund av de gärningar som försvagar stabiliteten och den politiska övergången i Sudan, och medlemsländerna, inklusive Finland, har uttryckt stöd för att utvidga sanktionslistorna i syfte att få parterna till förhandlingsbordet. Sanktionerna tillämpas som planerat fram till den 10 oktober 2026. Även FN har infört sanktioner mot Sudan och dem som gjort sig skyldiga till gärningar som strider mot internationell humanitär rätt och kränkningar av de mänskliga rättigheterna. EU införlivar FN:s sanktioner i EU:s lagstiftning. Båda sanktionssystemen omfattar ett tillämpningsundantag som gör det möjligt att vidta åtgärder för att säkerställa att humanitärt bistånd tillhandahålls i rätt tid och för att främja åtgärder som stöder andra människors grundläggande behov.

FN:s råd för mänskliga rättigheter (ION) godkände i oktober 2025 en förlängning av mandatet för utredningskommissionen situationen i Sudan (Independent Fact Finding Mission). EU främjade aktivt förlängningen av mandatet och likaså stöder Finland det fortsatta arbetet. I rekommendationerna i den andra rapporten betonades vikten av att det humanitära biståndet når fram och att civilbefolkningen skyddas.

I Genève stödde Finland det särskilda sammanträde som FN:s råd för mänskliga rättigheter krävde om situationen i Sudan. ION:s särskilda sammanträde om Sudan hölls den 14 november 2025, där Finland rekommenderade en konsensuell resolution som särskilt gällde den alarmerande situationen i El Fasher-området i Sudan. Vid det särskilda sammanträdet höll Norge ett anförande som var gemensamt för de nordiska och baltiska länderna. Resolutionen fördömer våldet i El Fasher, kränkningar av den humanitära rätten samt brott mot och kränkningar av de mänskliga rättigheterna och uttrycker oro över den katastrofala humanitära situationen i regionen. Resolutionen uppmanar till att humanitärt bistånd kan komma in obehindrat och att civilbefolkningen skyddas samt att uppmanar till omedelbar vapenvila. I resolutionen begär man dessutom att utredningskommissionen omedelbart utreder situationen i regionen och de våldsamheter som nyligen inträffat där.

Finland stöder EU:s strävan att engagera det sudanesiska civilsamhället i att finna en lösning på konflikten. Sudan var ett aktuellt ämne för EU:s utrikesråd den 20 oktober 2025, då rådet godkände rådets slutsatser om Sudan. Det är viktigt att Sudan i takt med att fredsprocessen framskrider övergår till en civil förvaltning.

Helsingfors 4.12.2025

Utrikeshandels- och utvecklingsminister Ville Tavio